

Erve Harink

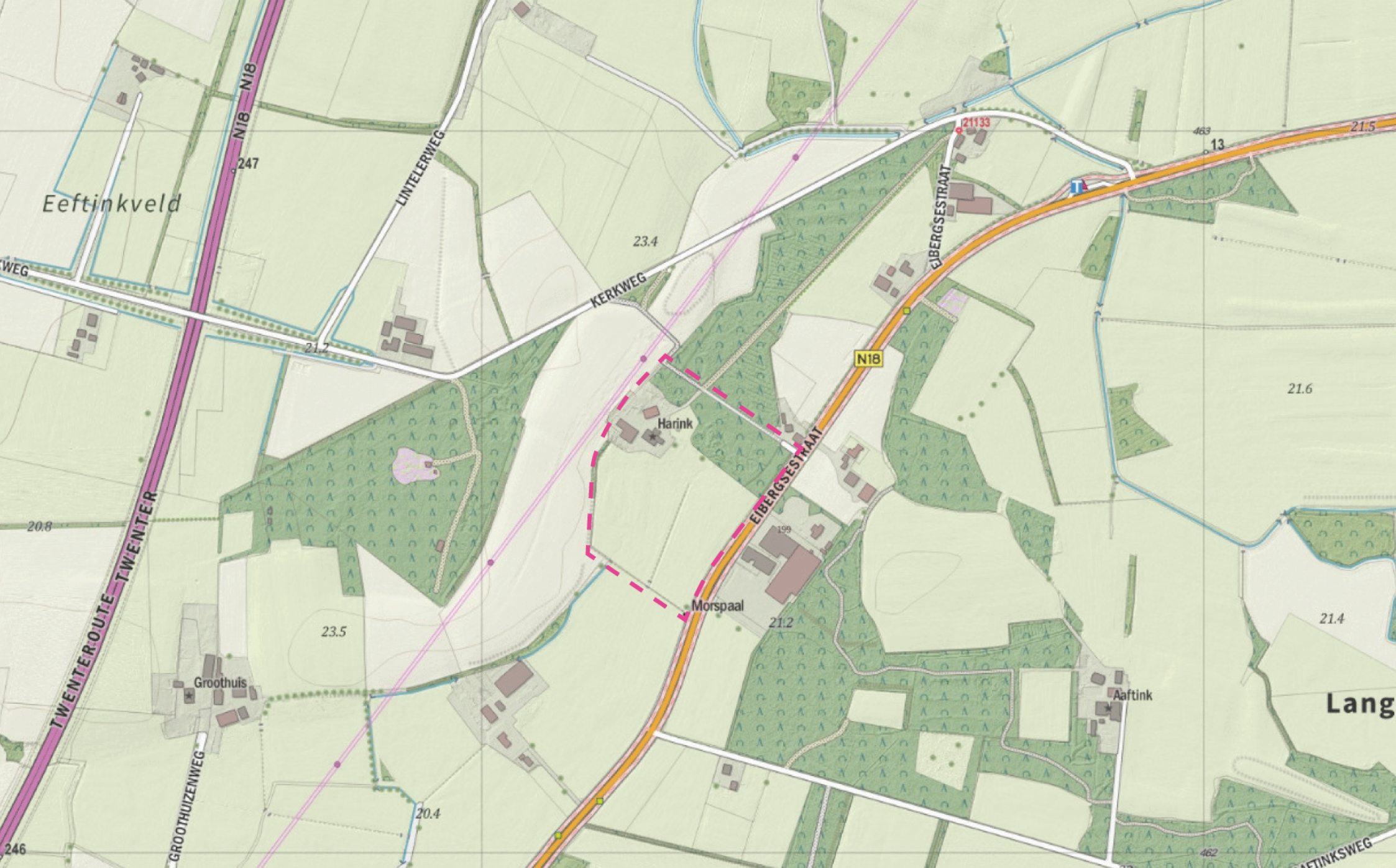
Inrichtingsplan

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Afbeelding 1. Topografische kaart van de omgeving: Projectlocatie ligt aan de Eibergsestraat tussen Haaksbergen en Eibergen in.

Opdrachtgever:

Naam: Uitvaartcentrum Startman

Adres: Eibergsestraat 250

Postcode: 7481 HP

Plaats: Haaksbergen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 201034 - 201549

Datum: 12-2021

Projectleider: TR

Opgesteld: NS

Gecontroleerd: JS

Status: Definitief

Versie: 1

© 2021 Eelerwoude

Dit rapport is dubbelzijdig opgemaakt.

Afbeelding 2. Luchtfoto van de omgeving: Het erf ligt ingebed in bosjes, een hogere es en de N-weg. Het kleinschalige karakter, van weleer, met coulissen en kleine kamers, is veelal verdwenen.

1. Inleiding

Aanleiding herinrichting erf

De locatie Eibergsestraat 250, Erve Harink, is aangekocht door Uitvaartcentrum Startman uit Haaksbergen. Op Erve Harink willen zij een uitvaartcentrum realiseren met een rusttuin waarin de landschappelijke beleving van het Twentse landschap centraal staat. Daarnaast zullen zij in de oude boerderij gaan wonen.

Een principeverzoek voor deze ontwikkeling is ingediend. Daaropvolgend is deze rapportage, hierin zijn de plannen concreet uitgewerkt. Binnen de beleidskaders van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving, ook wel het KGO-beleid genoemd, is in deze rapportage opgesteld. Het rapport laat zien dat de ontwikkeling in balans is met de ruimtelijke tegenprestatie die de initiatiefnemer op gaat pakken.

Ligging Erve Harink

Erve Harink is gelegen aan de Eibergsestraat 250 te Haaksbergen. Het gebied bestaat uit een bosperceel, grasland en een erf. Het erf bestaat uit een karakteristieke boerderijwoning, tevens een rijksmonument, een tweetal varkensstallen, welke verbouwd zijn voor melkvee, en een kapschuur ten behoeve van de stalling van landbouwmachines. De agrarische functie is de laatste jaren afgenomen. De huidige bijgebouwen zijn op dit moment niet meer agrarisch in gebruik en staan leeg.

Opbouw inrichtingsplan

Deze rapportage bestaat uit een beleidsanalyse in hoofdstuk 2. Vervolgd door de landschapsanalyse en daaruit volgt de landschappelijke visie in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt het ontwerp. Dit ontwerp wordt uitgewerkt in een beplantingsplan.

Afbeelding 3. Bestemmingsplan 'Buitengebied Haaksbergen'

2.

Het Beleid

Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Overijssel (2019)

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. Leidende thema's zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Volgens de Omgevingsvisie ligt het plangebied in het ontwikkelperspectief 'Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap'. Het ontwikkelingsperspectief Wonen en werken in het kleinschalige mixlandschap richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant melkveehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid.

Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO)

De provincie Overijssel wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de 'Kwaliteitsimpuls Groene omgeving' ontwikkeld als een eenduidige bundeling van diverse bestaande regelingen als rood voor rood, rood voor groen, VAB's, Erveeren etc. Deze regelingen blijven daarin overigens wel herkenbaar. Er is een eenvoudige werkwijze ontwikkeld om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaaleconomische ontwikkelingen in de groene omgeving. De basis ligt in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en de 'Catalogus Gebiedskenmerken'.

Ontwikkelingen in de groene omgeving worden als volgt benaderd: er wordt ruimte voor sociaaleconomische ontwikkeling geboden als deze ontwikkeling vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past en volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd. Aan de geboden ontwikkelruimte worden dus voorwaarden verbonden om ruimtelijke kwaliteit te handhaven dan wel in voorkomende gevallen de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Het gaat hierbij in alle gevallen om een goede ruimtelijke inpassing van de ontwikkeling. Op deze manier wordt aantasting van de omgevingskwaliteit en een verlies aan ecologisch en landschappelijk kapitaal als gevolg van de nieuwe ontwikkeling voorkomen dan wel in voldoende mate

gecompenseerd. Een en ander moet nader worden onderbouwd in een bij het ruimtelijk plan behorende toelichting. Dit KGO-Beleid is in het gemeentelijk KGO-beleid van de gemeente Haaksbergen verwerkt.

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie 2030

De gemeente Haaksbergen geeft in haar structuurvisie richting aan de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in haar gemeente. Onderdeel van deze structuurvisie is de visiekaart, hierop is te zien dat in het plangebied behoort tot de oude ontginningen en bosgebieden en ligt nabij het versterken van de radialen.

Versterken en herstellen van (historische) radiaalstructuren

Om van Haaksbergen het groenste dorp van Twente te maken, wordt ingezet op robuuste dorpse groenstructuren die alle groene plekken aaneenrijgen tot een stevig raamwerk. De radiaalstructuren van wegen (dorpslinten), beekdalen en daaraan gekoppelde groenstructuren, die van oudsher de opbouw van het dorp bepaalden, worden beter herkenbaar gemaakt.

De Eibergsestraat is een van de radiaalwegen van Haaksbergen waar de komende jaren maatregelen worden genomen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit betreft het terugbrengen van de maximale snelheid naar 60. Op het verbeteren van de verkeersveiligheid wil de gemeente Haaksbergen hier tevens de dorpse

sfeer mee versterken. Met de herontwikkeling van Erve Harink tot uitvaartcentrum wordt voortgeborduurd op deze snelheidsverlaging. Zo worden de landschappelijke kwaliteiten van het huidige Erve versterkt om zo de relatie tussen landschap en dorp te verbeteren en het Erve als toekomstig uitvaartcentrum, en onderdeel van het buitengebied, weer bereikbaar te maken voor de bewoners van Haaksbergen.

Daarbij wordt aan de huidige karakteristieke boerderijwoning (rijksmonument) een nieuwe invulling gegeven die in toekomst voor alle inwoners van Haaksbergen en omstreken bereikbaar is. Met de herbestemming van het rijksmonument wordt de continuïteit van de cultuurhistorische waarden die het pand heeft gewaarborgd en, vanwege zijn toekomstige maatschappelijke functie, ook beschikbaar voor de gemeenschap van Haaksbergen.

LOP Hof van Twente & Haaksbergen (2005)

Met het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) willen de gemeenten zich inzetten voor het behoud en de versterking van de kwaliteiten en kenmerken van het landschap. De zwakkere plekken worden verstevigd en samenhang in verscheidenheid wordt aangebracht. Dit willen ze doen door beheer, herstel en nieuwe aanleg van elementen.

Het erf op de Eibergsestraat 250 ligt in het Kampenlandschap en typeert zich als een Twents erf. De ligging van Twentse erven is meestal iets van de doorgaande weg af met een slingerende toegangslaan naar de losse achterkant. De Twentse erfinrichting wordt bepaald door een open achterkant en besloten voorkant met moest- en/of siertuin omzoomd door hagen van Meidoorn of Beuk. Karakteristiek aan de Twentse erven kunnen historische bouwsels zijn, zoals kapberg, bakhuis, put met puthaal en een fruitboomgaard. Naast fruitbomen markeert veelal een solitaire boom, linde, noot of paardenkastanje het voorhuis. Andere beeldbepalende beplantingen zijn de houtwallen en de bosjes met Inlandse eik in hoge dichtheid voor bouwhout. Bij deze erven horen ook de elzensingels en de geriefhoutbosjes met Meidoorn, Inlandse eik, Vuilboom en Berk en Els voor hakhout. De karakteristieke verharding op de oude erven bestaat uit veldkeitjes of klinkers.

Ontwerpsuitgangspunten:

- Herstel van de relatie tussen erf en landschap doormiddel van beplantingsvormen, indeling, begrenzing en soortkeuze.
- Onderscheid tussen voor- en achterzijde van de boerderij. Herstel van sier en/of moestuin aan de voorzijde van het erf.
- Behouden en versterken van oude elementen, gebouwen en groen.

(LOP Haaksbergen & hof van twente 2005)

Landschapsanalyse

3.1.1 Potentiële vegetatie

Op een veldpodzolgrond groeit van nature: zomereik, geoorde wilg, ruwe berk, vuilboom, zachte berk, grauwe wilg, grove den, lijsterbes, zwarte els, krent. Dit noemen we de potentieel natuurlijke vegetatie (PNV). Op een veldpodzolbodem groeit van nature PNV 7: Vochtig Berken-zomereikenbos. Op beekeerdgronden groeit van nature: Es, Gelderse roos, Vogelkers, zwarte els.

Op enkeerdgronden groeit van nature: Beuk, appel, boswilg, hulst, lijsterbes, peer, ratelpopulier, ruwe berk, Vuilboom, winteraik, winterlinde en zomereik.

3.1.2 Geomorfologie

De geomorfologie geeft de grove vorming van de ondergrond van het landschap weer. Het projectgebied ligt op een dekzandrug. Deze hoge delen in het landschap, de dekzandruggen, zijn ontstaan na de laatste ijstijd. Op de geomorfologische kaart is het voormalige overstromingsgebied van de Buurser beek te zien, dit is ten zuiden van het plangebied, de beekoverstromingsvlakte genoemd.

Ontwerpuitgangspunt:

- Beplantingsplan baseren op potentieel natuurlijke vegetatie die op bodem in projectgebied groeit. De PNV leidend is voor de beplanting die voorgesteld wordt.

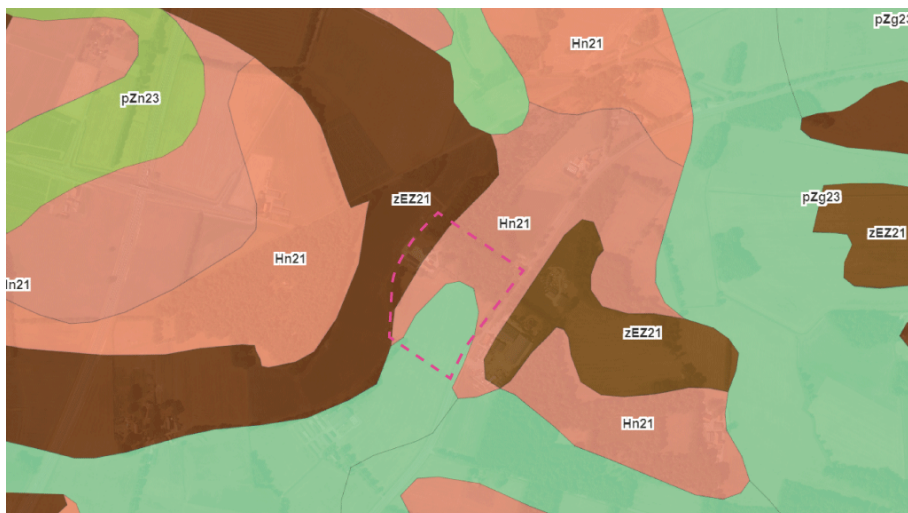
Om de ontwikkeling in de landschappelijke context van waarde te laten zijn voor haar bewoners en haar omgeving is in dit hoofdstuk geanalyseerd wat de uitgangspunten vanuit landschap zijn. Vanuit deze analyse is het mogelijk om de landschappelijke, klimaat technische bijdrage en de bijdrage aan de biodiversiteit van deze ontwikkeling te benoemen.

3.1 Bodem

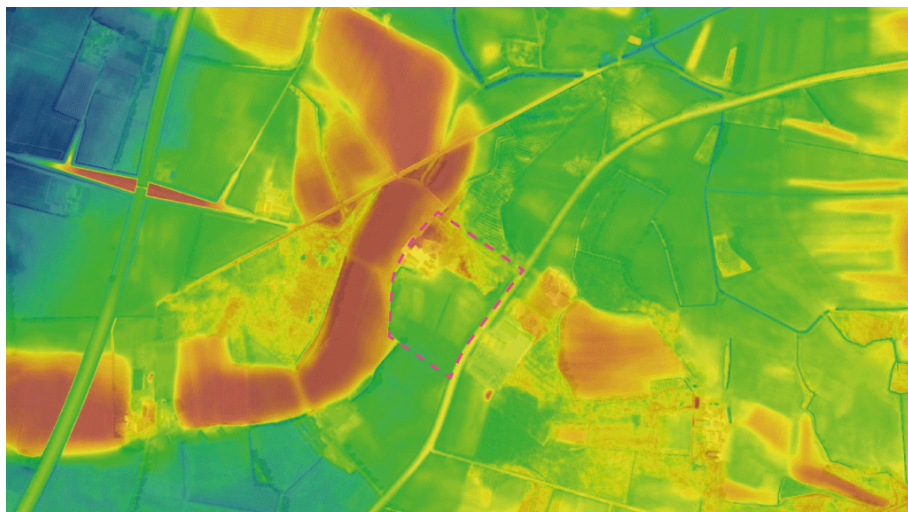
De bodem binnen de projectgrenzen wordt in drie soorten gronden onderverdeeld, enkeerdgrond, veldpodzolgrond en beekeerdgrond. De hoge zwarte enkeerdgronden duiden op oude, hoge bouwlanden, ook wel de essen of kampen* genoemd. Deze zijn herkenbaar in het landschap doordat hier podstalbemesting heeft plaats gevonden, waardoor een es is ontstaan. De hoogtekaart geeft deze essen ook goed weer, omdat ze nog steeds hoger liggen dan de omringende percelen. Het karakter van de essen is open. Het omringende landschap rondom de essen zijn van oudsher vaak gesloten en kleinschalig.

* In Salland, de Achterhoek en Twente behoorden sommige bouwlandcomplexjes tot maar één boerderij. Deze individuele omheinde essen worden ook kampen (van het Latijnse woord voor veld, campus) genoemd.

Veldpodzolgronden (weergegeven op de bodemkaart met roze, Hn21) zijn vroeger gebruikt als heidevelden die rondom de essen lagen. Beekeerdgronden (weergegeven in het groen op de bodemkaart, zEZ21) duiden op beken, deze gronden zijn rondom beken te vinden en bestaan uit leem en fijn zand.

Afbeelding 4. Bodemkaart: De bodem in het projectgebied bestaat uit veldpodzolgrond (roze), Beekeerdgrond (groen) en enkeerdgrond. De enkeerdgrond is een resultaat van het eeuwenlang bemesten van hoge gronden.

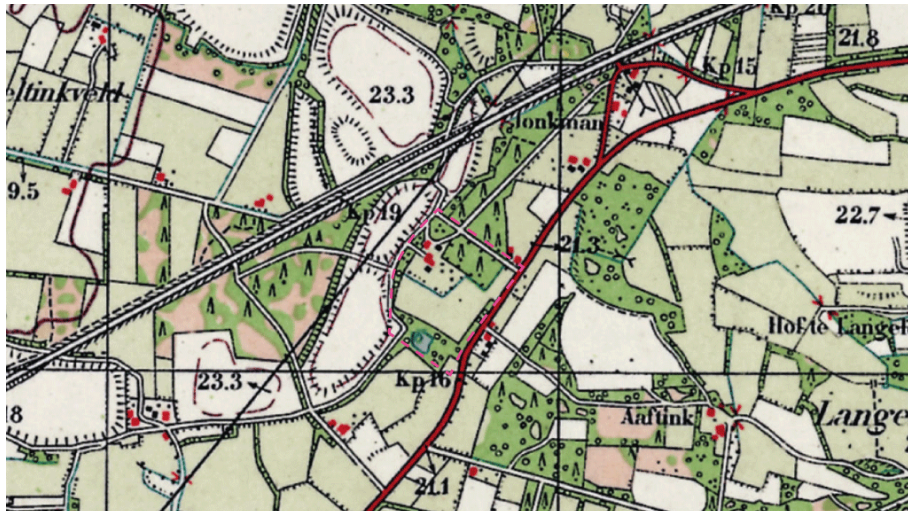
Afbeelding 6. Hoogtekaart: de hoogtekaart laat zien hoe het kleinschalige Twentse landschap ooit is ontstaan: door grote hoogteverschillen (en verschil tussen hoog, droog en laag, nat) varieerde het grondgebruik nogal op korte afstand. Landschapselementen zorgden dat deze functies naast elkaar konden bestaan. Ze voorkwamen bijvoorbeeld dat vee de akker op liepen om het gewas op te eten.

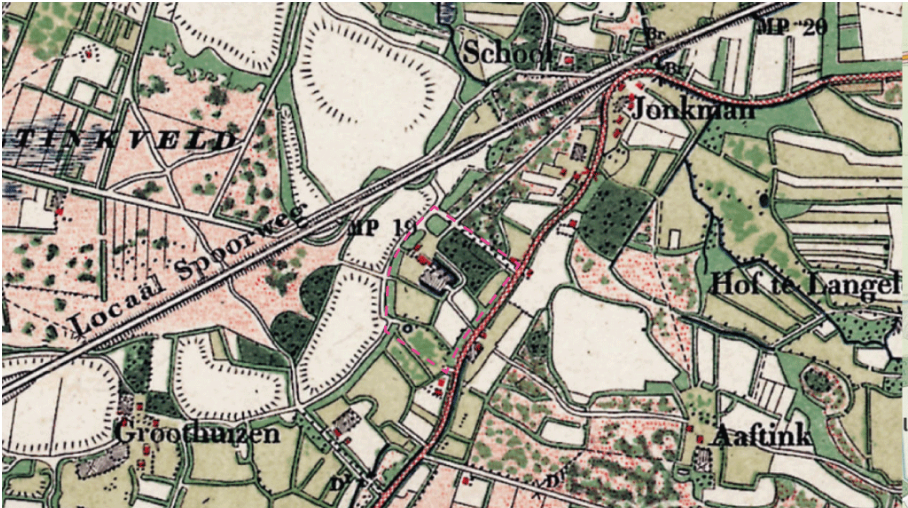
Afbeelding 5. Geomorfologische kaart: De hoge delen in het landschap, de dekzandruggen, zijn ontstaan na de laatste ijstijd. Het projectgebied ligt op een dekzandrug.

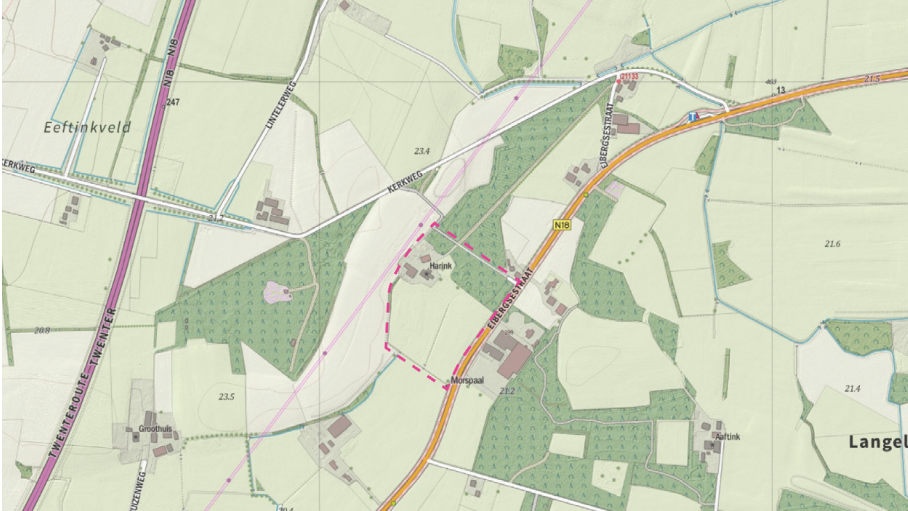
Afbeelding 7. Historische kaart 1850: Een kleinschalig, informeel landschap met schapenpaden over het Eeltink Veld. De projectlocatie is al bewoond. De locatie kenmerkt zich door een dichtbegroeide oost- en westkant en zijn ligging aan de smalle es, aan de westkant.

Afbeelding 8. Historische kaart 1905: Het spoor is aangelegd. Het erf wordt ontsloten aan de zuid-oostkant, over de akker, naar de Eibergseweg. Een waterpartij scheidt de voortuin van haar omgeving. De voortuin heeft in deze periode echt een formele functie van entreegebied.

Afbeelding 9. Op de kaart uit 1940 is een duidelijke indeling van het erf te zien van een 'voor-' en een 'achtererf'. Een boomgaard in de omgrachte voortuin. De ontsluiting ligt nu aan de esrand, waardoor de voortuin een geheel eigen wereld vormt.

Afbeelding 10. Het landschap in de 21e eeuw is grootschaliger en het Twentse landschap verdwijnt langzaam.

3.2 Ontstaan van het landschap

Tussen de natte beekdalen en de schrale, droge heidegronden is Erve Harink ontstaan. Doordat nat en droog relatief zo dicht op elkaar voor kwam, was het gebruik ook kleinschalig. Kleine open akkers, omsloten door houtwallen en kleine vochtige weides vormden het landschap. Een landschap wat we nu bestempelen als ‘typisch Twents’. Omdat Twente uniek was in deze landschappelijke diversiteit. Ten westen van het plangebied lag een informeel landschap met schapenpaden over het Eeltink Veld.

De locatie zelf kenmerkt zich door een dichtbegroeide oostkant en zijn ligging aan de smalle es, aan de westkant. De rand van deze es was dicht beplant. Erve Harink is op de kaart van 1850 al een sterk element in het landschap, doordat het omsloten wordt door groen. Rond 1900 werd het voorerf van de boerderij omsloten door waterpartijen, gelijkend grachten. Het erf wordt dan ontsloten aan deze zuid-oostkant, over de akker, naar de Eibergseweg. De voortuin heeft in deze periode echt een formele functie van entreegebied.

Halverwege de vorige eeuw wordt het erf al ontsloten vanaf de westkant. De gracht is nu niet meer dan een sloot. Binnen de gracht ligt een grote fruitgaard. Het landschap is rond 1940 al een stuk minder kleinschalig dan rond de eeuwwisseling.

Ontwerputgangspunt:

- Herstel van Twents landschap waar mogelijk;
- Herstel (bio-)diversiteit van het erf;
- Herstel voor- en achtererf.

Afbeelding 11. Erve Harink in 1997 (bron: E. Ooink)

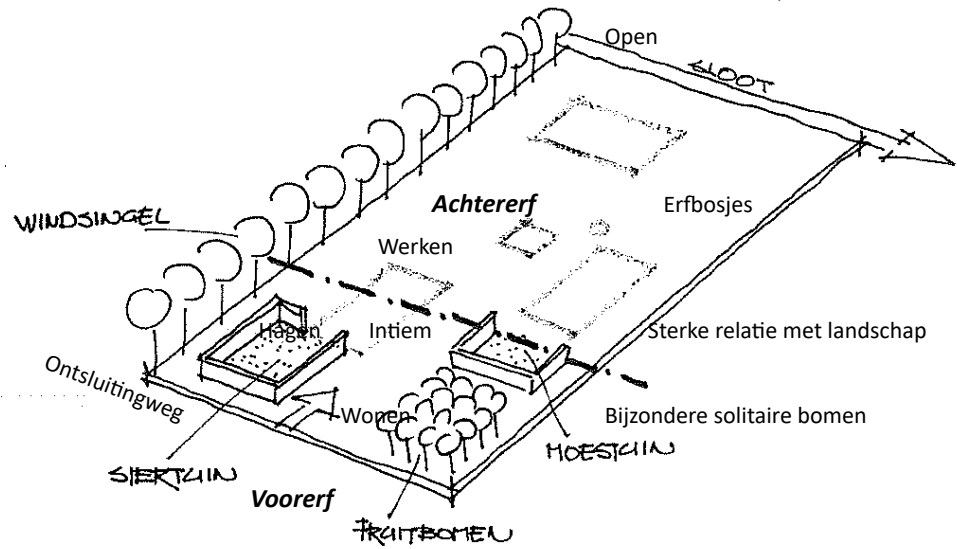
Afbeelding 12. Het erf is aan de zuidkant omsloten door grasland. De maat en schaal van het landschap is niet te vergelijken met het Twentse landschap van weleer. Ook nodigt de openheid niet uit om het Harink te verkennen.

Afbeelding 13. Zicht op het erf vanaf de noorkant gezien. Rechts op de foto is de doorkijk naar de smalle es mogelijk, waardoor het landschap zich al laat zien en minder uit nodigt om te verkennen. Door herstel van het oude landschap, komt de nieuwe functie van het erf beter tot haar recht.

3.3 Huidige erf

Een eeuwwisseling later is er weinig over van het Twentse landschap. Het huidige erf en de omgeving heeft veel karakteristieken van het kleinschalige kampen landschap verloren. Het contrast tussen de open essen en de omgeving is verloren gegaan door schaalvergroting. Hoogteverschilletjes herinneren aan een kleinschalig, divers landschap van weleer. De voor – en achterzijde van het erf zijn nog steeds goed te herkennen. De watergang om het voorerf is verdwenen. Uniek aan het erf zijn de historische bomen ten noorden van de boerderij. De grote bomen bepalen de sfeer en vormen de achtergrond van het erf. Samen vormen ze een ensemble wat bij elkaar hoort.

Afbeelding 14. Algemene traditionele erfopbouw (Overzicht, Greet Bierema)

Afbeelding 15. Visie: Ontwerpen in de traditie van het landschap

3.4 Visie

De sterke historische entree (historische kaart 1905) is een uitnodiging om de sterke landschappelijke voorzijde van het erf te herstellen. De kleine landschapskamers tussen de robuuste groenstructuur van vroeger vormen een uitgangspunt voor het nieuwe ontwerp. De groene randen herstellen het contrast tussen de es en het omliggende landschap. De nieuwe gebouwen worden door het creëren van kleine kamers opgenomen in het landschap. De maat en schaal van de nieuwe vormgeving geven de gebruikers van het erf privacy, geborgenheid en rugdekking. De nieuwe vormgeving is gestoeld op de oude traditie van het Twentse landschap. Samen met de bestaande boerderij en vernieuwde schöppe, die enkel een nieuw passend uiterlijk krijgt, ontstaat een ensemble met een rafelig silhouet. In het ontwerp zijn doorzichten belangrijk, waardoor een interessante beleving ontstaat en het erf uitnodigt tot verkennen.

Afbeelding 16. Het erf bindt drie landschappen: het agrarische landschap (de open es) en de weide met kamers, het parklandschap van eiken en wintergroene ondergroei en het bos. Dat maakt de omgeving interessant om te verkennen.

4. Ontwerp

Esrand versterken

De beplante esrand is een historische sterke en noodzakelijke structuur. Aan de zuidkant is de esrand al reeds weer aangeplant. In dit ontwerp versterken we de esrand met bloeiende heesters zoals Gelderse roos, sleedoorn, meidoorn en rozen. Waardoor de esrand een bijzondere achtergrond vormt voor de rusttuin. Ter hoogte van de bebouwing vormen groepen heesters met een enkele markante boom voor een begeleidt zicht de es op.

Bos meer divers

Het bestaande bos bestaat uit oude eiken en wat spontaan opschot. De rand is beperkt ontwikkeld. Dit bos wordt middels onderhoud diverser in opbouw. Die diversiteit zit in de leeftijd van de bomen, de soorten en groeivorm. Bloei- en besdragers spelen een belangrijke rol in de zoom die het uiteindelijke bos gaat krijgen. De te planten soorten in het bos zijn linde en heesters zoals roos, hulst, meidoorn en haagbeuk.

Parkeren in parkachtig landschap

De parkeerplaats krijgt een plek aan de noordkant van het projectgebied, aan het einde van de oprijlaan. Een logische plek, waardoor bezoekers niet gaan dwalen. De parkeerplaatsen zijn enigszins gestrooid (of per groepen van 3) tussen de bomen gemaakt. Hierdoor blijven er historische eiken staan en vormen met de

Het ontwerp geeft aan hoe deze erfontwikkeling landschappelijk het best ingepast kan worden. De landschappelijke tegenprestatie wordt al behaald door een KGO bijdrage. In dit hoofdstuk worden alle ingrepen en landschapselementen benoemd die het plan tot een meerwaarde voor zijn omgeving en het landschap maakt. Deze ingrepen zijn aanvullende maatregelen die Uitvaartcentrum Startman onderneemt, bovenop de KGO bijdrage. Het ontwerp zet in op een robuuste groenstructuur: bestaande groenstructuren, zoals het bos, worden versterkt en historische structuren worden waar mogelijk, hersteld.

4.1 Landschapselementen

Herstel perceelsbeplanting

Op het open veld ten zuidwesten van de boerderij worden de historische landschapselementen aangegrepen om een klein kader te vormen, waarin de bezoeker zich op een prettige manier kan bewegen. Delen van de singels worden hersteld door aanplant van enkele bomen en struweel. De herstelde singels worden op de historische kruispunten gemarkeerd door solitaire bomen(zomer eik of lindes). De singels worden drie meter breed en bestaan uit soorten zoals: zomereik, geoorde wilg, ruwe berk, vuilboom, zachte berk, grauwe wilg, grove den, lijsterbes, zwarte els en krent.

Afbeelding 17. Ontwerp: herstel kleinschaligheid en biodiversiteit van het landschap leidt tot een landschap passend voor de nieuwe functie

Legenda

---	Plangebied
■	Bestaande boerderij (rijksmonument)
■	Bestaande Kapschuur
■	Nieuwe bedrijfsgebouwen
□	Sloop ontsierende opstallen
■	Parkeerplaats
■	Erf
■	Erf (Privé)
■	Glaswand
■	Oprit
■	Bestaande watergang (sloot)
■	Gazon
■	Bloemrijkgrasland
■	Grasland
■	Tuin
■	Grondwal
■	Clusters parkbeplanting
■	Lage inheemse begroeiing
■	Haag
■	Bos
●	Bestaande bomen
●	Nieuwe bomen

Afbeelding 18. Ontwerp uitgelicht

boomkronen een dak. Tussen de auto's in overhoeken en in de rand worden wintergroene heesters geplant. Hierdoor past de parkeerplaats bij de vormgeving van de bestaande groepen rododendrons aan de rand van het bos. Het blik is door de groenblijvende heesters niet overheersend in de groene omgeving. Al op de parkeerplaats wordt het karakter van het erf helder: rust en groen.

Historisch erf herstellen

Het erf kent een open achterkant met zichtlijnen de es op. Het groen aan de achterzijde van het erf is ondergeschikt aan de omgeving en bestaat enkel uit bestrating met grasvlakken. Het voorerf wordt omkaderd door de heg, die delen van het sterke historische kader van de grachten, visualiseert. In het heggencarré wordt de bestaande boomgaard opgenomen. Binnen het carré is plek voor een privétuin. Door de heg haaks op de zuidkant van de boerderij hoog te laten groeien (n combinatie met heesters), ontstaat ook privacy. Een solitaire boom maakt dat de bebouwing een rafelig silhouet krijgt van groen en rood, wat typisch Twents is. Het erf gaat daarmee op in het landschap en heeft, van een afstand, een zacht voorkomen.

Park doortrekken tot boerderij

Het parkachtige landschap wat ten noorden van de boerderij is ontstaan, wordt doorgetrokken tot de gevel van de boerderij. Heestergroepen, zoals de bestaande rododendrons, worden nabij de gevel aangeplant en toekomstbomen worden aangeplant: jonge eiken die ook in de toekomst de unieke sfeer op het erf veilig stellen.

Afbeelding 19. Bloemrijk grasland

Afbeelding 20. Gevelgroen bepaalt de sfeer tussen de gebouwen

Afbeelding 21. Zichtlijnen

Afbeelding 22. Belevingsroute: 1. Dicht en donker 2. Doorzichten onder de boomkronen, verstilling 3. Doorkijkje over de es 4. Naar binnen 5. Perspectief 6. Dwalen

Rusttuin

De rusttuin is de tuin waar bezoekers tot rust kunnen komen, kunnen dwalen en even kunnen verblijven. In de rusttuin is alles er op gericht om met bloemrijk grasland en bloeiende heesters (zoals vlinderplanten, Gelderse roos, rozen, sleedoorn en syringen) en gemaaide paden een idylle te creëren. Naast voor mensen, is deze plek van betekenis voor dag- en nachtvlinders en bijen. De rusttuin zou ook een plek kunnen zijn waarin inheemse fruitstruiken een plek krijgen, zoals aalbes, kruisbes en zwarte bes. Het bloemrijkgrasland van de rusttuin omringd de zuidzijde van de Aula. Het nieuwe gebouw krijgt hierdoor een zachte en natuurlijke uitstraling.

Gevelgroen

In de ruimte tussen de gebouwen aan de noordwestkant van de boerderij wordt de plint tussen de bestrating en de muren deels beplant. Hierdoor ontstaat een aangename ruimte tussen de gebouwen. Klanken worden niet hard weerkaatst en neerslag wordt eenvoudig richting de plantvakken geleid. Door te kiezen van historische boerderijplanten, zoals stokrozen, rozen of (klim-)hortensia's ontstaat ook een beeld wat past bij de historische boerderij en het erfensemble.

Solitaire bomen

Op het erf en in de rusttuin staan enkele solitaire bomen. Deze bomen zijn inheems en markant. Zij kunnen uitgroeien in hun natuurlijke vorm. Denk hierbij aan (fladder)

iepen, populieren of beuken.

Bepading

De bepading door het landschap is onverhard. Voor de parkeerplaats wordt een combinatie van grasbetonegels en halverharding zoals grint of graustabiel voorgesteld. Op het erf worden klinkers als verharding gebruikt.

Afbeelding 23. Door een enkele boom op de historische lijn te plaatsen, lijkt het alsof de bomen de restanten zijn van de singel van weleer

Afbeelding 24. Gemaaide paden door bloemrijk grasland

Afbeelding 25. Boomgaard op het voorerf zet de historische boerderij in de juiste setting

Afbeelding 26. Streefbeeld rusttuin

Afbeelding 27. Boomgaard met bloemrijk grasland als ondergroei